



ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

สถานการณ์หนี้ครัวเรือน

และ

ความคืบหน้าแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

3 กรกฎาคม 2566



1

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนล่าสุด

- 1.1 องค์ประกอบของหนี้ครัวเรือนภายใต้ข้อมูลชุดใหม่
- 1.2 ความคืบหน้าสินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 90 วัน นับจากวันที่ 1 ม.ค. 63 (รหีส 21)
- 1.3 คุณภาพสินเชื่อรายย่อยของสถาบันการเงิน และแนวทางการดูแลลูกหนี้

2

ความคืบหน้าแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

- 2.1 แนวทางการดำเนินการของ ธปท.
- 2.2 แนวทางและข้อเสนอสำหรับความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น



1

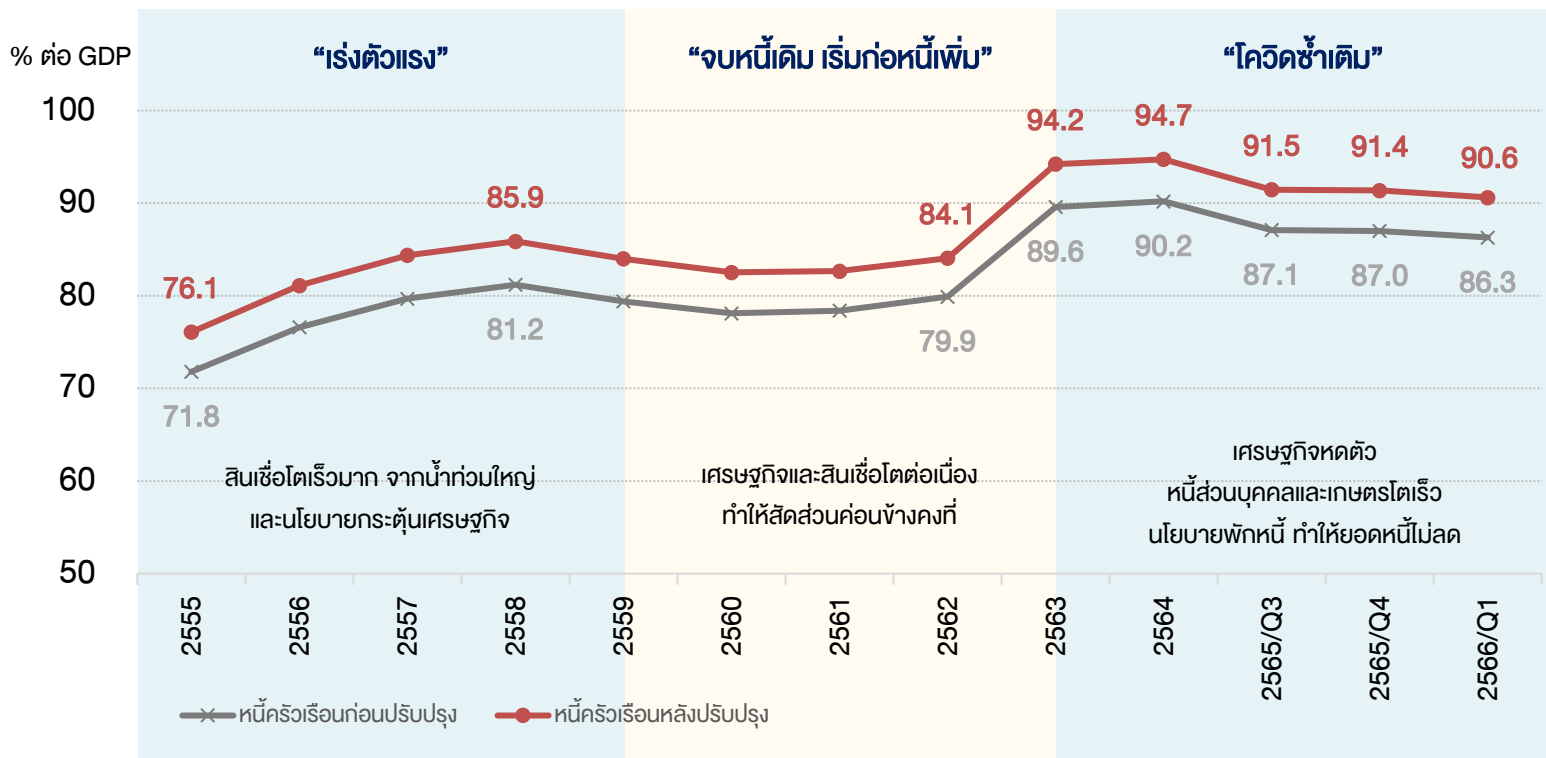
สถานการณ์หนี้ครัวเรือนล่าสุด

1.1 องค์ประกอบของหนี้ครัวเรือนภายใต้ข้อมูลชุดใหม่



1.1 องค์ประกอบของหนี้ครัวเรือนภายใต้ข้อมูลชุดใหม่

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ที่เคยเร่งขึ้นในช่วงวิกฤตโควิด ได้ทยอยปรับลดลงตามเศรษฐกิจที่ฟื้นตัว โดยการปรับปรุงข้อมูลนี้ เป็นหนี้ที่มีอยู่เดิมแต่นำมารวบรวมคำนวณให้ครบถ้วนขึ้น



หมายเหตุ : ความครอบคลุมที่เพิ่มขึ้นมาจากผู้ให้กู้ 4 กลุ่ม โดยยกหนี้แต่ละกลุ่ม ณ ไตรมาส 1 ปี 2566 มีดังนี้ กยศ. 483 wau. สหกรณ์อื่น ๆ (ที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์) 265 wau.

การเคหะแห่งชาติ 11 wau. และไฟฟ้านิวเจน 6 wau. ซึ่ง รพท. มีข้อมูลของกลุ่มผู้ให้กู้เหล่านี้ตั้งแต่ปี 2555 จึงปรับข้อมูลย้อนหลังไปถึงไตรมาส 1 ปี 2555

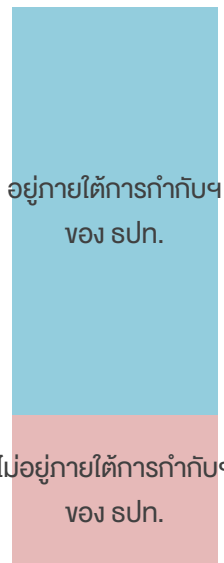


1.1 องค์ประกอบของหนี้ครัวเรือนภายใต้ข้อมูลชุดใหม่

หนี้ครัวเรือนไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สปท. ทั้งหมด และหนี้ครัวเรือนทั้งหมดไม่นำกังวล หากนำไปใช้เพื่อสิ่งจำเป็น เพื่อการประกอบอาชีพ โดยส่วนที่กังวล คือ กลุ่มประเภทที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

แยกตามการกำกับดูแล

ณ ไตรมาส 1 ปี 2566



- 73% อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สปท.
 - สินเชื่อบัตรเครดิตทั้งหมด
 - 90% ของสินเชื่อบ้าน
 - 2 ใน 3 ของสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อรถยนต์
- 27% ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ สปท. โดยเฉพาะสินเชื่อรถยนต์ สหกรณ์ และสินเชื่อเพื่อการศึกษา

แยกตามประเภทสินเชื่อ

ณ ไตรมาส 1 ปี 2566



- 34% เป็นสินเชื่อบ้าน
- 11% เป็นสินเชื่อรถยนต์ ซึ่งส่วนหนึ่งใช้ประกอบอาชีพ
- 27% เป็นสินเชื่อบัตรเครดิตและส่วนบุคคล
- 28% เป็นสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพ กองทุนเพื่อการศึกษา (กยศ.) และอื่น ๆ



1

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนล่าสุด

1.2 ความคืบหน้าสินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 90 วัน นับจากวันที่ 1 ม.ค. 63 (รหัส 21)



1.2 ความคืบหน้าสินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 90 วัน นับจากวันที่ 1 ม.ค. 63 (รหีส 21)

จำนวนบัญชีลูกหนี้รหีส 21 ลดลงจากจุดสูงสุดในเดือน ต.ค. 65 แต่ยังมีโอกาสปรับเพิ่มขึ้นจากกลุ่มที่เคยได้รับความช่วยเหลือไปในช่วงโควิด

สัดส่วนบัญชีและลูกหนี้รหีส 21 แยกตามประเภท สง.

ณ มี.ค. 66

SFIs

60%

(ณ ส.ค. 65) (70%)

Non Bank

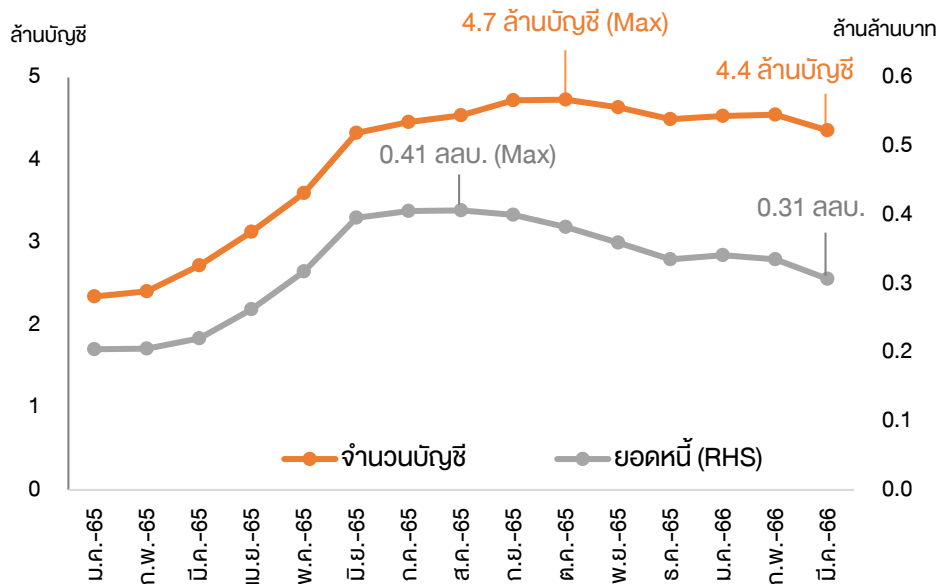
30%

(20%)

SW.

10%

(10%)



หมายเหตุ: รหีสถานะบัญชี 21 คือ หนี้ค้างชำระเกิน 90 วัน เนื่องจากลูกหนี้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ไม่ปกติ เริ่มรายงานงวดแรก ม.ค. 65 โดยมีเงื่อนไขว่าสินเชื่อทุกบัญชีของลูกหนี้ที่มีกับสถาบันการเงินนั้น

นับตั้งแต่ข้อมูลงวด ส.ค. 62 ย้อนหลัง 12 เดือน เป็นสถานะไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 30 วัน

ที่มา: ข้อมูลสินเชื่อบุคคลธรรมดา จากบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB)



1

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนล่าสุด

1.3 คุณภาพสินเชื่อรายย่อยของสถาบันการเงิน และแนวทางการดูแลลูกหนี้

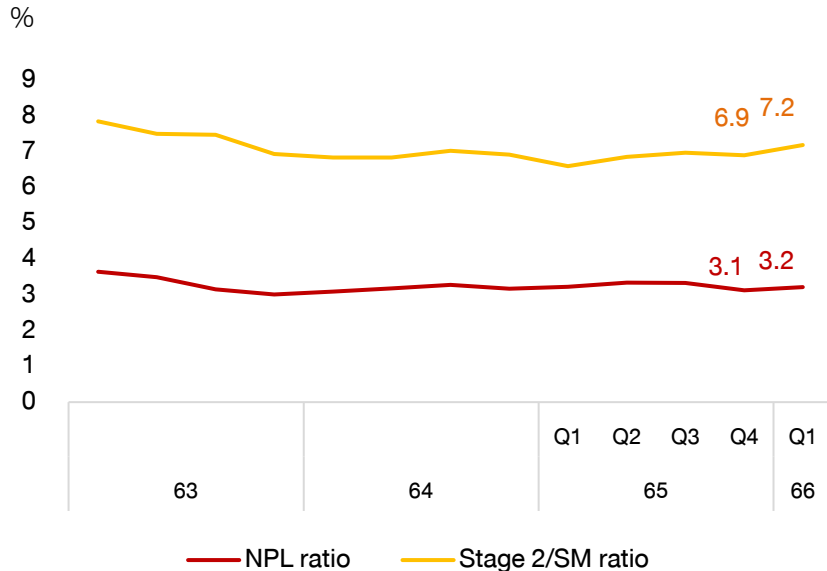
- สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย
- สินเชื่อรถยนต์
- สินเชื่อบัตรเครดิตและส่วนบุคคล



1.3 คุณภาพสินเชื่อย่อยของสถาบันการเงิน และแนวทางการดูแลลูกหนี้

NPL ททยอยปรับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และจะไม่เป็น cliff สอดคล้องกับมุมมองของ Rating agencies และระบบ sw. มีความมั่นคง สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้อย่างต่อเนื่อง

คุณภาพสินเชื่อย่อยของระบบสถาบันการเงินในภาพรวม



- สปท. ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และผลักดันการช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการแก้หนี้ระยะยาวกับเจ้าหนี้อย่างต่อเนื่อง
- NPL จะไม่เป็น cliff แม้จะทยอยปรับเพิ่มขึ้นบ้าง จากกลุ่มเปราะบางซึ่งเคยได้รับความช่วยเหลือแล้วแต่ไม่สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ และอยู่ในระดับที่สง. บริหารจัดการได้
- สอดคล้องกับมุมมองของ Rating agencies ทั้ง 3 แห่ง ที่คง stable outlook และมีมุมมองว่าการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจะส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ปรับดีขึ้น แต่ยังคงติดตามหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง
- ทั้งนี้ ระบบ sw. มีความมั่นคง
 - ณ มี.ค. 66 : BIS ratio = 19.4%

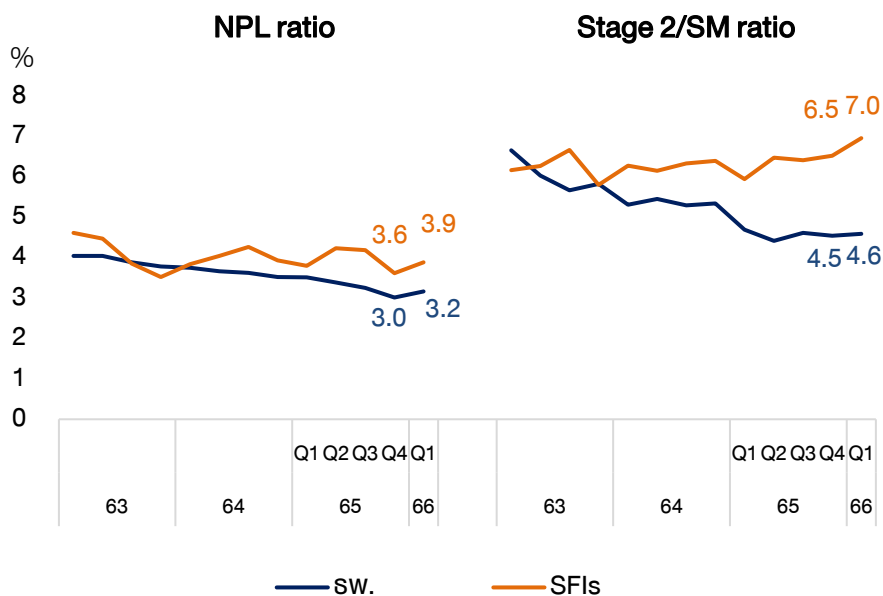
NPL coverage ratio = 173.4% และ

Liquidity coverage ratio (LCR) = 193.7%



SM ratio ที่เพิ่มขึ้นสะท้อนความเปราะบางของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ SFIs

คุณภาพสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของระบบสถาบันการเงิน



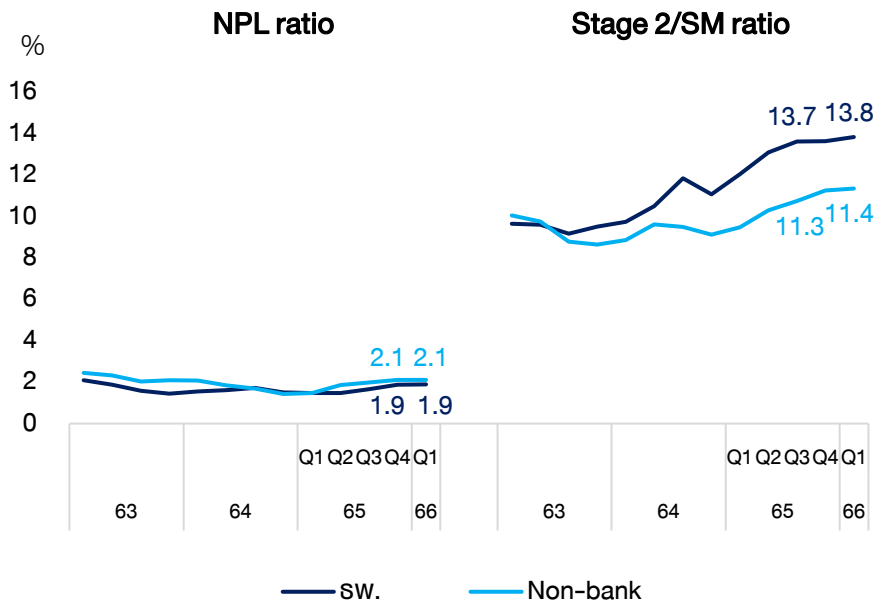
- ในช่วงดอกเบี้ยขาขึ้นรอบนี้ **สง.** ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยสำหรับรายย่อย (MRR*) น้อยกว่าดอกเบี้ยที่ใช้กับรายใหญ่ (MLR*) เพื่อบรรเทาผลกระทบต่อครัวเรือน
- ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาผ่อนชำระ สามารถพิจารณาทางเลือก ดังนี้
 - ผู้ที่ผ่อนครบ 3 ปีแล้ว และมีประวัติชำระหนี้ดี : อาจพิจารณาเจ้าหนี้รายใหม่ที่ให้อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า (refinance) โดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่าย refinance กับดอกเบี้ยที่ประหยัดได้
 - ผู้ที่จ่ายค้างงวดไม่ไหว : เปรียบปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อขอลดค้างงวดขยายระยะเวลาการชำระหนี้
 - ในอนาคต หากมีรายได้เพิ่ม : โปะลดหนี้เมื่อมีเงินก้อน/ เพิ่มค่าผ่อนช่วยปิดหนี้ให้ไวขึ้น โดยไม่มีค่าธรรมเนียมการโปะหนี้

หมายเหตุ: * MRR - Minimum Retail Rate คืออัตราดอกเบี้ยที่ใช้อ้างอิงสำหรับสินเชื่อรายย่อย เช่น บ้าน
MLR - Minimum Loan Rate คืออัตราดอกเบี้ยที่ใช้อ้างอิงสำหรับสินเชื่อธุรกิจ



SM ratio ที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่เคยได้รับความช่วยเหลือแต่รายได้ยังไม่กลับมา
อย่างไรก็ดี ไม่ใช่ SM ทั้งหมดที่จะกลายเป็นหนี้เสีย ตามพฤติกรรมของพอร์ตรถยนต์

คุณภาพสินเชื่อรถยนต์ของระบบสถาบันการเงิน



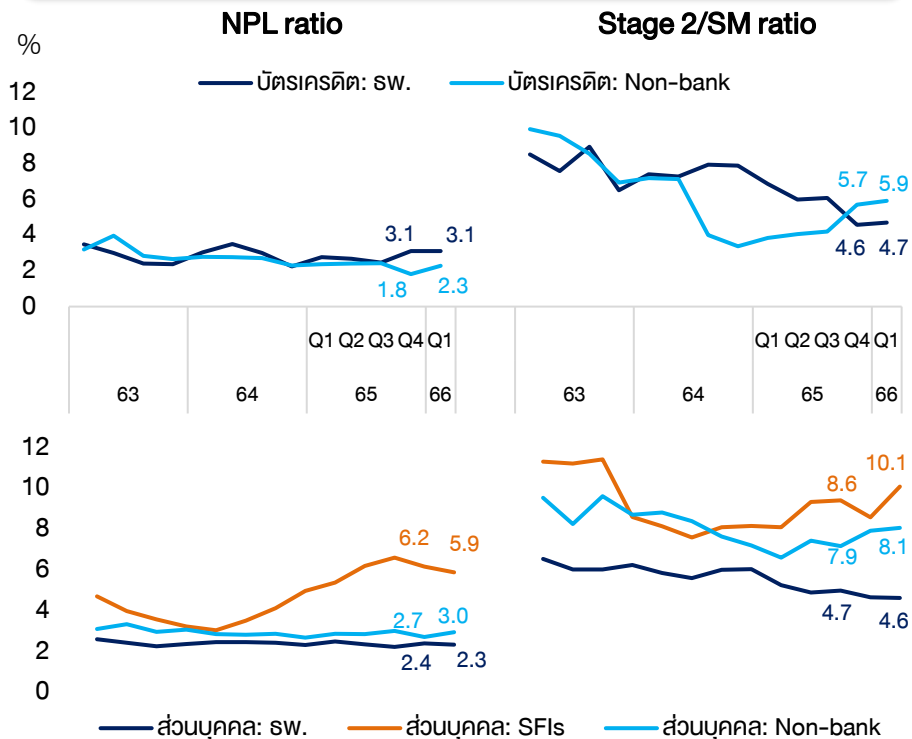
- โดยทั่วไป SM ของสินเชื่อรถยนต์อยู่ในระดับสูงกว่าสินเชื่อย่อยอื่นตามพฤติกรรมของลูกหนี้ที่อาจวันงวดผ่อนรถ เพื่อนำเงินไปหมุนจ่ายภาระอื่น และกลับมาผ่อนต่อ เพื่อไม่ให้ถูกยึดรถ
- ลูกหนี้ที่มีปัญหา ควรพิจารณาความจำเป็นในการใช้รถ ควบคู่กับความความสามารถในการผ่อนค่างวด เพื่อเร่งเจรจาหากทางออกกับเจ้าหนี้

สินเชื่อรถยนต์ อีก 30% ที่ยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับฯ
ปัจจุบันอยู่ในกระบวนการออกกฎหมายให้ สปท. กำกับดูแลธุรกิจเช่าซื้อ



โดย NPL สินเชื่อส่วนบุคคลของ SFIs ที่อยู่ในระดับสูง เกิดจากลูกหนี้ที่มีปัญหาในบางกลุ่มอาชีพ

คุณภาพสินเชื่อบัตรเครดิตและส่วนบุคคลของระบบสถาบันการเงิน



- มาตรการ min-pay สินเชื่อบัตรเครดิตจะทยอยปรับเข้าสู่เกณฑ์ปกติ : อัตราผ่อนชำระขั้นต่ำจะทยอยปรับจาก 5% เป็น 8% ในปี 67 และ 10% ในปี 68 (เท่ากับระดับก่อนโควิด)
- ธปท. ให้ สง. เร่งสื่อสารการปรับเกณฑ์ดังกล่าวกับลูกค้า และเตรียมการดูแลลูกหนี้ที่ไม่สามารถปรับเพิ่มอัตราการจ่ายได้ โดยการโอนเปลี่ยนประเภทหนี้เป็น term loan และกำหนดวงวดการจ่ายให้สอดคล้องกับความสามารถ
- ลูกหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันและเป็นหนี้เสียชำระเกินกว่า 120 วัน สามารถเข้าร่วมคลินิกแก้หนี้ เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ให้การชำระรายเดือนอยู่ในระดับที่สามารถชำระคืนได้
- กรณีลูกหนี้ยังไม่เป็นหนี้เสียแต่คาดว่าจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ เจริญฯ ปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อขอลดค่าวงวด ขยายระยะเวลาการชำระหนี้



สรุปคุณภาพสินเชื่อรายย่อยสถาบันการเงิน

คุณภาพสินเชื่อรายย่อยด้อยลง จากกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่เคยได้รับความช่วยเหลือ แต่รายได้ยังไม่กลับมา รวมถึงผู้ที่มีปัญหาในบางกลุ่มอาชีพ



เพื่อที่อยู่อาศัย

- SM ratio ที่เพิ่มขึ้นสะท้อนความเปราะบางของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ SFIs



รถยนต์

- SM ratio ที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่เคยได้รับความช่วยเหลือ แต่รายได้ยังไม่กลับมา
- ไม่ใช่ SM ทั้งหมดที่จะกลายเป็นหนี้เสีย ตามพฤติกรรมของพอร์ตรถยนต์



บัตรเครดิตและส่วนบุคคล

- SM ratio เพิ่มขึ้นจากลูกหนี้กลุ่มเปราะบางของ Non-Bank และ SFIs โดย NPL สินเชื่อส่วนบุคคลของ SFIs ที่อยู่ในระดับสูงเกิดจากลูกหนี้ที่มีปัญหาในบางกลุ่มอาชีพ

- จะไม่เกิด NPL cliff จากปัญหานี้ภาคครัวเรือน แม้ NPL อาจทยอยปรับขึ้นบ้าง สอดคล้องกับมุมมองของ Rating agencies ต่อภาคธนาคารไทยที่เห็นว่า มีความมั่นคง และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ปรับตัวขึ้น
- สปท. ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และผลักดันการดำเนินการตามมาตรการแก้หนี้ระยะยาวอย่างต่อเนื่องทุกเดือน เพื่อให้เจ้าหนี้ยังคงให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ให้สามารถฟื้นตัวกลับมาได้



2

ความคืบหน้าแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน



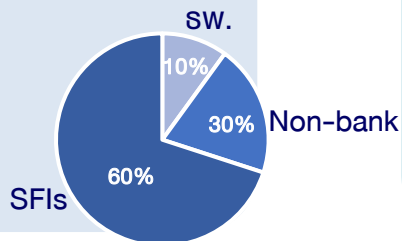
หนี้แบบไหนที่ต้องเร่งแก้ไข?



1

หนี้เสียที่มีอยู่ในปัจจุบัน

โดยเฉพาะที่เกิดในช่วงโควิด 19
ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้ส่วนบุคคล
และหนี้ในภาคเกษตร



2

หนี้ที่เป็นปัญหาเรื้อรัง

ยังไม่เป็นหนี้เสีย แต่ปิดจบไม่ได้

เช่น กู้หนี้ใหม่ไปจ่ายหนี้เก่า จ่ายขั้นต่ำบัตรเครดิตเงินสด
คู่สหกรณ์เพิ่มตามเงินเดือนที่เพิ่มจนเกษียณ
หนี้เกษตรกรที่ชำระดอกเบี้ยเป็นหลัก

3

หนี้ใหม่ที่เพิ่มขึ้นเร็วและอาจเป็น หนี้เสียหรือเรื้อรังในอนาคต

ได้แก่ หนี้ภาคเกษตร และหนี้บัตรเครดิตและหนี้ส่วนบุคคล

4

หนี้นอกระบบ

ซึ่งอาจดึงให้หนี้ในระบบมีปัญหาไปด้วย



Intended Outcome: “หนี้ในภาพรวมลดลงสู่ระดับที่ยั่งยืน (ต่ำกว่า 80%) ครัวเรือนมีความเป็นอยู่และสถานะทางการเงินที่ดีขึ้น”
 ยังอยู่ระหว่างหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง



หลักเกณฑ์	1. หนี้เสีย NPL (ได้แก้หนี้)	2. หนี้เรื้อรัง (เห็นทางจบ)	3. หนี้ใหม่ (มีคุณภาพ)	4. หนี้นอกระบบ
1 Responsible Lending	✓ “ลูกหนี้ได้รับความช่วยเหลือเหมาะสม ทันเวลา มีคุณภาพและเพียงพอ”	✓	✓ “สง. ต้องโฆษณาโดยไม่กระตุ้นการกู้จน เกินตัว ให้ข้อมูลครบถ้วน กระจุก พฤติกรรมลูกหนี้ และมีการประเมิน affordability”	
▪ Persistent Debt		✓ “ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ปกติแต่เรื้อรัง เห็นทางปิดจบหนี้”		
2 Risk-based pricing			✓ “ลูกหนี้ที่มีประวัติชำระคืนหนี้ดีกว่า จะได้เงื่อนไขสินเชื่อดีกว่า”	✓ “ประชาชนเข้าถึงสินเชื่อในระบบ ด้วยต้นทุนที่ตรงความเสี่ยงของตน”
3 MaPP (DSR)			✓ “กำหนด DSR เพื่อผลักดัน affordability เพิ่มเติม”	
4 ความร่วมมือ จากภาคส่วนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • มีกลไกให้คำปรึกษาและไกล่เกลี่ยหนี้ เป็นระบบและทั่วถึง • ช่วยเหลือลูกหนี้ที่ล้มไปต่อไม่ได้ 	ร่วมมือแก้หนี้ทั้งระบบ (เช่น สหกรณ์ กยศ.)		“วางรากฐานที่สำคัญ” <ul style="list-style-type: none"> • มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและหลากหลาย • แก้จน สร้างรายได้ (เสริมทักษะ ยกระดับโครงสร้างการเกษตร)
			ปลูกฝังให้ลูกหนี้มีความรู้และ วินัยทางการเงิน (หลักสูตรในสถานศึกษา)	



2

ความคืบหน้าแนวทางการแก้ปัญหานี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

2.1 แนวทางการดำเนินการของ สปท.



1 หลักเกณฑ์ Responsible Lending (RL)

Intended Outcome: ดูแลให้ผู้ให้บริการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดช่วงเวลาของการเป็นหนี้ (end-to-end process)

กรอบหลักการ Responsible Lending (RL)

ก่อน/กำลังจะเป็นหนี้

ระหว่างเป็นหนี้

เป็นหนี้มีปัญหา

ภายหลัง

กรอบหลักการ RL ต้องทำด้วยการบริหารจัดการที่เหมาะสม

เช่น คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงผลักดันให้เห็นผล / KPI และการจ่ายค่าตอบแทนผลักดันให้เกิด RL / 3 lines of defense ควบคุมให้ปฏิบัติตาม RL

โฆษณา	การเสนอขาย	การพัฒนาผลิตภัณฑ์	การพิจารณา affordability	การแก้หนี้ PD	การแก้หนี้ DR & TDR	การฟ้อง & การโอนหนี้
“ถูกต้องและชัดเจน - ครบถ้วนและเปรียบเทียบได้ - ไม่กระตุ้นก่อนเกินควร”		“เหมาะสมกับลูกค้า เงื่อนไข/สัญญาเป็นธรรม”	“ลูกหนี้จ่ายไหวและมีเงินเหลือพอดำรงชีพ”	“เห็นทางปิดจบหนี้”	“ช่วยเหลือเหมาะสมและทันเวลา”	“ลูกหนี้รู้สึกดีและข้อมูลสำคัญครบถ้วน”

Nudge

“ให้ข้อมูลเพื่อกระตุ้นพฤติกรรมลูกหนี้ให้มีวินัยทางการเงิน” (แก้หนี้ใหม่ หนี้เรื้อรัง และ หนี้เสีย NPL)



ลูกหนี้ Revolving P-Loan ที่จ่ายหนี้ได้ตามปกติ แต่ปิดจบหนี้ไม่ได้หรือต้องใช้เวลาานานมากเกินไป



Intended outcome

สามารถปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้น และมีเงินเหลือพอดำรงชีพ



General PD

นิยาม : จ่ายดอกเบี้ย > เงินต้น เป็นระยะเวลา X ปี

กระตุ้นเพิ่มให้ปรับพฤติกรรมก่อนกลายเป็น Severe PD

ส่ง **Notification letter** ให้ลูกหนี้

- แจ้งว่าลูกหนี้เข้าข่ายการเป็นหนี้เรื้อรัง เพราะมีการจ่ายดอกเบี้ย > เงินต้นติดต่อกันเป็นเวลา X ปี
- ควรเพิ่มการจ่ายชำระเพื่อปิดหนี้ไว้อื่น หากจ่ายขั้นต่ำต่อเนื่องกว่าจะปิดหนี้ต้องเสียดอกเบี้ย X บาท (customized ลูกหนี้แต่ละราย)
- แจ้งช่องทางติดต่อ **สง.** เพื่อแก้ไขหนี้ ถ้ามีปัญหาการเงิน

Severe PD

นิยาม : จ่ายดอกเบี้ย > เงินต้น เป็นระยะเวลายาวนานกว่า X ปี

มี Intervention เพื่อช่วยให้ลูกหนี้ปิดจบหนี้ได้

ส่ง **Intervention Letter** ให้ลูกหนี้ทุกปี

- ให้ทางเลือกลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ **ให้จบหนี้ใน X ปี** (คำนวณต่อเดือนที่ลูกหนี้สามารถจ่ายชำระได้) และ ได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ลดลง
- กำหนดเงื่อนไขการเข้ามามาตรการ PD เช่น ปิดวงเงินโดยอาจมี room สำหรับกรณีฉุกเฉิน / มีระบบบันทึกประวัติการได้รับความช่วยเหลือ



หลักเกณฑ์ Risk-based pricing (RBP) ให้ผู้กู้จ่ายดอกเบี้ยตามความเสี่ยง

Greenline

- เพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อในระบบสำหรับผู้ให้บริการที่พร้อมจัดการความเสี่ยงได้
- ลูกหนี้จ่ายดอกเบี้ยตามความเสี่ยง สร้างแรงจูงใจรักษาวินัยทางการเงิน
- ผู้ประกอบธุรกิจมี responsible lending ประเมินความเสี่ยงลูกหนี้ได้

Redline

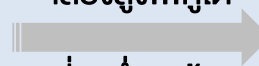
- ผู้ประกอบธุรกิจเร่งปล่อยสินเชื่อจนลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว กระทบหนี้ครัวเรือน
- ลูกหนี้ดีต้องจ่ายดอกเบี้ยแพง (subsidize ลูกหนี้เสี่ยงสูง และไม่ price ดอกเบี้ยลดลงตามความเสี่ยง)



Intended Outcome

- ส่งเสริมการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ โดยไม่ก่อกวนเกินตัว
- ลูกหนี้จ่ายดอกเบี้ยสอดคล้องกับความเสี่ยง และได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

เสี่ยงสูง... กู้ได้



เสี่ยงต่ำ... กู้ถูก

ประสบการณ์ต่างประเทศ



USA : ผู้ประกอบธุรกิจใช้กลไก RBP อย่างแพร่หลาย / มีการใช้ credit scoring ที่พัฒนาโดยบริษัทเอกชนและข้อมูลจาก credit bureau ในการพิจารณาสินเชื่อ / มีกฎหมายรองรับการเปิดเผยปัจจัยที่ส่งผลต่อข้อเสนออัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกหนี้เสี่ยง เพื่อสร้าง credit culture ที่ดี



India : ยกเลิกเพดานดอกเบี้ย และ margin cap ของสินเชื่อ Microfinance โดยให้ผู้ประกอบธุรกิจเสนอสินเชื่อด้วยกลไก RBP / มี simplified factsheet เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายและอัตราดอกเบี้ย เพื่อให้ลูกค้าสามารถเปรียบเทียบเงื่อนไขสินเชื่อระหว่างผู้ประกอบธุรกิจได้ / ช่วยสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อของกลุ่มเปราะบาง และเกิดการแข่งขันในระบบมากขึ้น



มาตรการ MaPP เป็นมาตรการสำคัญในการดูแลการก่อหนี้ใหม่ที่ไม่พึงประสงค์

โดยดูแลให้การปล่อยสินเชื่อสอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้ ไม่นำไปสู่การก่อหนี้สินเกินตัว โดยมีเป้าประสงค์ ดังนี้

ดูแลความสามารถในการชำระหนี้กลุ่มเปราะบางให้ยังมีรายได้คงเหลือที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ รวมถึงมี buffer เพียงพอเพื่อรองรับความเสี่ยงในอนาคต

ให้สถาบันการเงินมีแนวทางการพิจารณา affordability ที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะช่วยลดความได้เปรียบเสียเปรียบในการดำเนินธุรกิจ

บังคับใช้ในเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางเศรษฐกิจ เพื่อไม่ให้เกิดผลข้างเคียงหรือผลเสียในระยะยาว โดยสื่อสารกับสถาบันการเงินและประชาชนล่วงหน้าเพื่อการปรับตัว

การใช้ DSR ในต่างประเทศ

ประเทศที่กำหนด cap DSR @ loan origination

เพื่อดูแลความสามารถในการชำระหนี้



แนวทางการใช้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก

- 1) สินเชื่อบุคคลทุกประเภท (Korea, Hungary, Poland)
- 2) สินเชื่อที่อยู่อาศัย (Singapore, Hong Kong, Canada)

ระดับ DSR ที่กำกับดูแล

- ระดับเดียวกันทุกกลุ่มรายได้: Singapore, Hong Kong, Malaysia, Portugal, Romania, Bahrain
- แตกต่างกันตามระดับรายได้ (low/high income) ส่วนใหญ่จะเข้มงวดกว่าในกลุ่มรายได้น้อย: Hungary, Poland, Korea

Flexibility ในการบังคับใช้เกณฑ์ MaPP

มี room ให้อ่อนลงหนี้บางรายมากกว่า cap ตามการพิจารณาของสถาบันการเงิน เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นให้สถาบันการเงินในระยะแรกหลังบังคับใช้ DSR hard limit และทยอยปรับลดหรือยกเลิกในระยะถัดไป

*มาเลเซียยังไม่ได้บังคับใช้เป็น hard rule แต่ BNM เผยแพร่งานศึกษาระดับ DSR ที่เหมาะสมที่คาดว่าจะมาบังคับใช้



2

ความคืบหน้าแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน
2.2 แนวทางและข้อเสนอสำหรับความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น



2.2 แนวทางและข้อเสนอสำหรับความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างยั่งยืน

ก่อน – ระหว่างเป็นหนี้

ปลูกฝังให้ลูกหนี้มีความรู้และวินัยทางการเงิน

- ผลักดันการบรรจุหลักสูตรการเงินในระบบการศึกษาทุกช่วงวัย (ประถม-อุดมศึกษา) พร้อมให้ความรู้ครูผู้สอน
- ผลักดันให้นายจ้างมีส่วนร่วมส่งต่อความรู้/สร้างวินัยทางการเงินแก่พนักงาน

ร่วมมือดูแลหนี้ทั้งระบบ* (เช่น สหกรณ์ กยศ.)

- ให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบมากขึ้น ให้ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน ไม่กระตุ้นการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็น คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ และการดำรงชีพของลูกหนี้
- ให้ความรู้ทางการเงิน และการบริหารจัดการหนี้แก่ผู้ใช้บริการ

เมื่อนี้มีปัญหา

มีกลไกให้คำปรึกษาและไกล่เกลี่ยหนี้เป็นระบบ

- สร้างเครือข่ายผู้ไกล่เกลี่ยหนี้ และผู้ให้คำปรึกษาด้านแก้หนี้ที่ลูกหนี้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง

ช่วยให้ลูกหนี้ที่ล้มไปต่อได้

- ผลักดันการแก้กฎหมายล้มละลายให้ลูกหนี้รายย่อยเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู/ล้มละลายด้วยความสมัครใจ และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ

วางรากฐานที่สำคัญ

มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและหลากหลาย

- ผลักดันให้เจ้าหนี้เป็นสมาชิก NCB มากขึ้น (วงจรกิจยใหญ่/ ลดอุปสรรครายเล็ก)
- ปรับการรายงานสถานะลูกหนี้ให้สะท้อนความเสี่ยงมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสเข้าถึงสินเชื่อและสร้างวัฒนธรรมด้านเครดิตที่ดี

- สนับสนุนการใช้ข้อมูลทางเลือก (เช่น ค่าโทรศัพท์) ในการพิจารณาสินเชื่อ เพื่อช่วยการเข้าถึงสินเชื่อของลูกหนี้ที่ไม่มีรายได้ประจำ

แก้จบและสร้างรายได้

- พัฒนากิจกรรมงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ปรับปรุงสวัสดิการรัฐให้ตรงจุด
- ยกระดับโครงสร้างการเกษตร



Update สถานการณ์หนี้ครัวเรือน

- สปท. ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และผลักดันการดำเนินการตามมาตรการแก้หนี้ระยะยาวกับเจ้าหนี้อย่างต่อเนื่องทุกเดือน เพื่อให้เจ้าหนี้ยังคงให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ให้สามารถฟื้นตัวกลับมาได้
- %HH debt ต่อ GDP เริ่มลดลงจากที่เร่งตัวในช่วงโควิด และ NPL อาจทยอยปรับขึ้นบ้าง จากกลุ่มเปราะบางที่เคยได้รับความช่วยเหลือ แต่จะไม่เกิด NPL cliff และอยู่ในระดับที่ สง. บริหารจัดการได้
- สอดคล้องกับมุมมองของ Rating agencies ต่อภาคธนาคารไทยที่เห็นว่า มีความมั่นคง และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ปรับดีขึ้น

การดำเนินการในระยะต่อไป

- สปท. เร่งออกแนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน ที่ต้องทำอย่างครบวงจร ถูกหลักการ และร่วมมือกับทุกภาคส่วน
- แนวทางดังกล่าวจะครอบคลุมตลอดวงจรหนี้ ตั้งแต่ การก่อหนี้ใหม่ที่มีคุณภาพ การดูแลหนี้เดิมโดยเฉพาะ NPL และหนี้เรื้อรัง รวมถึงการเพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อในระบบที่ลูกหนี้จ่ายดอกเบี้ยตามความเสี่ยง
- ขยายผลไปยังอีก 30% ของหนี้ครัวเรือนที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับของ สปท. ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น เพื่อให้การแก้ไหนี้ครัวเรือนมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เช่น การปลูกฝังให้ลูกหนี้มีความรู้และวินัยทางการเงิน การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบของเจ้าหนี้ทั้งระบบ การพัฒนาฐานข้อมูลที่ใช้ประเมินและติดตามหนี้ และการแก้จน/ สร้างรายได้